

OUCH!

U OVOM IZDANJU...

- Lična bezbednost
- Bezbednost vašeg računara i računara
- Za roditelje

Bezbedno i sigurno „online“ igranje

Uvod

„Online“ igranje je sjajan vid zabave, međutim sa sobom nosi i jedinstvene rizike. U ovom izdanju objasnićemo šta je potrebno da uradite da bi zaštitili sebe i svoju porodicu.

Lična bezbednost

Ono što čini „online“ igranje tako privlačnim je činjenica da možete da se igrate i komunicirate sa ljudima širom sveta.

Vrlo često možete biti u situaciji da uopšte ne poznajete osobu sa kojom igrate. Većina ljudi koji učestvuju u takvom vidu zabave su tu, kao i vi, radi zabave, međutim uvek ima i onih koji su tu da bi naudili drugima. Radi svoje lične bezbednosti primenite sledeće savete:

- Budite obazrivi sa porukama koje zahtevaju nekakvu akciju, kao što su otvaranje linkova ili preuzimanje fajlova. Kao i kod napada „pecanjem“, loši momci će pokušati da vas navedu na radnje koje za cilj imaju inficiranje vašeg računara. Ako poruka izgleda čudno, hitno, ili previše dobro da bi bilo istinito, budite obazrivi, moguće je da se radi o sajber napadu.
- Mnoge „online“ igre imaju svoja finansijske tržišta gde je moguće trgovati, trampiti se, ili čak kupovati virtuelna dobra. Baš kao i u stvarnom svetu, i u tim sistemima postoje prevaranti koji će pokušati da vas prevare i ukradu vaš novac.
- Budite veoma oprezni kod transakcija prilikom kojih se upotrebljava stvarni novac, na primer prilikom kupovine ili prodaje virtualnih dobara. Takve transakcije radite samo na mestima sa dobrom reputacijom.
- Ograničite količinu informacija koje vi i vaša deca delite „online“. Nikada ne delite detaljne lične informacije kao što su lozinke ili kućna adresa.
- Mnoge Internet stranice, na primer one za „online“ bankarstvo, koriste bezbednosna pitanja u cilju potvrđivanja identiteta. Česti su slučajevi gde napadači saznaju odgovore na takva pitanje tako što se sprijatelje sa žrtvom preko

Gost urednik

Jake Williams je osnivač i glavni konsultant u Rendition Infosec, sertifikovani SANS instruktore, i ko-autor nekoliko SANS kurseva. Aktivan je na Tweeter-u kao [@MalwareJake](#) i na blogu kao malwarejake.blogspot.com.

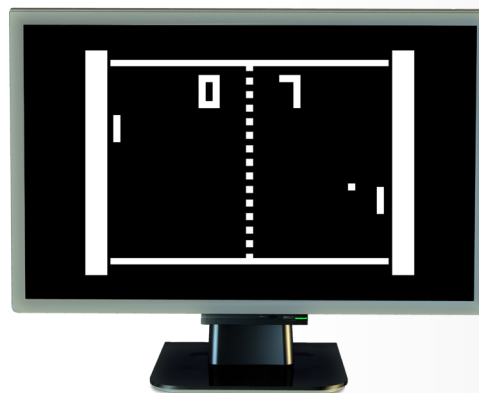
Bezbedno i sigurno „online“ igranje

„online“ igara. Imajte na umu da nemate nikakvu obavezu da odgovarate na tuđa pitanje tokom „online“ igranja.

Bezbednost vašeg računara i računa

Sledeće što je potrebno da uradite je da obezbedite svoj računar. Pošto će loši momci gotovo sigurno pokušati da preuzmu kontrolu nad vašim računom ili računom za igranje, potrebno je uraditi sledeće:

- Koristite jaku lozinku, kako za svoj računar tako i za račun igre. Tako će te onemogućiti da napadači lako pogode vaše lozinke i preuzmu vaše račune. Ako igra nudi verifikaciju iz dva koraka preporučujemo da je koristite. Pored toga, koristite različite lozinke za račune svake igre koju koristite. Na takav način osiguravate da ako je jedna igra kompromitovana, ostali računi su sigurni.
- Redovno ažurirajte operativni sistem vašeg računara i softvera za igranje. Kao i kod operativnog sistema ili Internet pretraživača, stari i zastareli softver često ima sigurnosne propuste koji su dobro poznati napadačima i koje mogu da iskoriste za kompromitovanje vašeg računara. Redovnim ažuriranjem eliminišete većinu poznatih propusta.
- Koristite anti-virus softver, redovno ga ažurirajte i budite sigurni da proverava sve fajlove koje koristite u realnom vremenu.
- Preuzimajte softver za igranje samo sa pouzdanih Internet stranica. Ako instalirate softver za igranje, budite sigurni da ste ga preuzeli sa Internet stranice proizvođača ili sa renomirane, pouzdane lokacije. Sajber kriminalci imaju običaj da kreiraju lažnu ili inficiranu verziju igre i da je distribuiraju sa svojih servera. Ako instalirate takvu verziju budite sigurni da će vaš računar biti inficiran i kompromitovan.
- Dodaci za igre, često kreirani od strane „zajednica“, često donose nove mogućnosti. Napadači imaju običaj da inficiraju takve instalacione pakete štetnim softverom tako da vrlo teško može biti detektovan anti-virusnim softverom. Kao što važi i za instalaciju same igre, vodite računa da dodatke preuzimate takođe sa pouzdanih lokacija. Pored toga, ako neki dodatak zahteva da suspendujete anti-virus, ili uvedete izmenu u „firewall“-u, nemojte ga koristiti.
- „Podzemna“ tržišta su poznata da podržavaju varanje tokom igranja. Pored ne-etičnosti, mnogi od programa za varanje sa sobom nose i opasne verzije štetnog softvera. Nemojte nikada koristiti softvere za varanje.

Ključ bezbednog „online“ igranja leži u korišćenju jakih lozinki, obezbeđenju računara i korišćenju zdravog razuma prilikom komuniciranja sa strancima ili tokom razmene „online“ poruka i zahteva.

Bezbedno i sigurno „online“ igranje

- Proverite savete na Internet stranama igre koju koristite. Na njima često možete naći uputstva kako da zaštitite sebe i svoj računar. Budite sigurni da pratite navedena uputstva.
- Na kraju, kada igrate igru na svojim mobilnim uređajima budite jednako oprezni kao i kada igrate na svom računaru. Sajber kriminalci jednako napadaju i mobilne uređaje.

Za roditelje

Ako ste roditelj, vodite računa da se vaša deca pridržavaju gore navedenih saveta (ako su u pitanju mlađa deca, onda je ponovo sve na vama). Pored toga, razgovarajte o mogućim rizicima sa svojom decom. Edukacija i otvoren dijalog su najefikasniji načini koji možete da preduzmete u cilju zaštite svoje dece. Jedan od najboljih načina kako možete da podstaknete decu da razgovaraju sa vama, je da ih pitate da vam pokažu kako funkcioniše njihova igra. Možda čak i da igrate igru sa njima. Navedite ih da vam opišu osobe sa kojim zajedno igraju igre. Često igranje „online“ igara može da bude važan deo socijalnog života vašeg deteta. Redovnim razgovorom sa njima možete identifikovati problem i zaštititi ih efikasnije nego bilo kakva tehnologija.

Saznaj Više

Prijavi se na OUCH! mesečni bilten bezbednosnih saveta za korisnike računara, pristupi prethodnim OUCH! izdanjima i saznaj više o SANS rešenjima u vezi svesnosti bezbednosti informacija na našoj internet prezentaciji

<http://www.securingthehuman.org/>

Dodatne informacije

Društveni inženjering:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2014#november2014
Napadi pecanjem:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#february2013
Lozinke:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#october2013
Šta je anti-virus?:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2014#december2014
Bezbedni „online“:	http://www.staysafeonline.org/stay-safe-online/for-parents/gaming-tips

OUCH! Objavljuje SANS Securing The Human program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licencom](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Biltene je dozvoljeno distribuirati ili koristiti za svoj program unapređenja bezbednosne svesti uz uslov da sadržaj nije modifikovan. U vezi prevoda ili za dodatne informacije, kontaktiraj ouch@securingthehuman.org.

Redakcija: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis
Preveo: Nenad Varinac

securingthehuman.org/blog

[/secrethehuman](https://www.facebook.com/secrethehuman)

[@secrethehuman](https://twitter.com/secrethehuman)

securingthehuman.org/gplus